

בעל בית־הדפוס יאמר 'חמשת אלפים לפחות'²⁶¹
אבל מהניסיון כדאי הרבה פחות
עד חמש מאות בתור התחלה
זוהי ההמלצה המעולה
ואם הספר יהיה נחטף
ישר מן המדף
אזי תוציא כמוות נוספת
בְּזָכוֹת²⁴⁸ ובתוספת²⁶².

עא. וכסף מגלץ?

סיימת את המלאכה
של הכתיבה והעריכה
ונותר כעת קושי אחד
שלא פוסח על אף אחד,
בליבך מועקה
כי בעיה מציקה
עליך מעיקה
וקושיה חזקה
מומך בוקעת בזעקה

261. בעלי הדפוסים, על כספנו אינם חסים, ואנו בה' חוסים, ואת רצונו תמיד עושים, ולפחות מנסים, ועוד יהיו ניסים, ויתמלאו הכיסים.

262. בשל ריבוי הספרים שישנו ב"ה בדורנו, לא תמיד קל למכור ספר ("והתמכרתם ואין קונה"), ואפילו לחלק בחינם למקומות שבהם ילמדו - קשה. ובדרך צחות אמרו שכיום המוחר ספר - בהתחלה מדפיס, אח"כ מפסיד, ולבסוף מספיד ...
אשר על כן, אהיה איתך כן (ישר, אמיתי. וראה לעיל בהערה 227), ואומר לך כן: אל תשגה באשליות, בחלומות ודמיונות, זו עצתי, הִיָּה מציאותי. בתור התחלה כדאי להדפיס כמוות של 500 - 150 ולא יותר, והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאוד בע"ה.

"וכסף מנלן"²⁶³??...

ובע"ה להלן

נביא עצה והדרכה

כיצד לעבור את המשוכה

ולצאת מהחשיכה

ולזכות לשפע וברכה,

וזו עצתי

לך מאיתי:

א. את ספרך תוציא לאורה

לקראת יום האזכרה

של אחד מבני משפחתך היקרים

שכולם את זכרו מוקירים

כגון הדוד או הסבא

או הסבא רבה,

ואתה המחבר

מראש על כך תדבר

עם בני המשפחה

ששתתפו בהנצחה

וגם תן להם הבטחה

שכל הזכויות להם שמורות

מהלימוד בספר לדורי דורות

ולכבודם הקדשות נאות

בספר יהיו באות.

263. מליצה עפ"י קושיית הגמ' בקידושין (ב.).

ועוד ניתן להמליץ, שכאן ה"קושי" הינו תרתי משמע.

ב. וכפי האמור לגבי משפחתך
תוכל לעשות עם בני קהילתך -
את ספרך הנפלא
תוציא לקראת יום הילולה
שעורכים בני הקהילה
ומראש תבקש מהמוזמנים
שיתנו הם מזומנים,
כגון כשבן הרב מתחתן
כל אחד יתן
לרגל החתונה
איזו מתנה
כפי יכולתו
וכמידת נדיבותו
לכבוד החתן
והרב והמחותן,
ויפתבו שמותם
וסכום תרומתם
ומידת נדיבותם
עלי ספר
בתוספת ברכות ואמרי שפר
וכמובן גם יצוין
שהספר יוצא לכבוד החתן המצוין,
כך התורמים - את בעלי השמחה יכבדו
וגם הם עצמם יתכבדו.
ג. גם ידידים ונדיבים
יהיו מתנדבים

וירימו תרומה
 לעילוי נשמה
 של קרוב משפחתם
 או להבדיל להצלחתם
 והלימוד יעמוד לזכותם.
 או אז כך מסתבר
 סכום גדול יצטבר
 וכך את העלות
 תכסה בקלות
 וייצא הספר לאור עולם
 וישמחו בו כולם.

עב. דרך ההתנהלות
מול המו"ל ובכלל

1. לבדוק אחד אחד?

הספרים כבר מוכנים
 ארוזים ומנוילים
 בשעה טובה ומוצלחת
 ונותר רק לשלם ולקחת
 אך לך עדיין אין נחת
 כי רצונך לבוא במיוחד
 ולבודקם אחד אחד
 לוודא שכולם מתוקנים
 ואין בהם דפים לבנים
 מחוקים וריקים
 או זה לזה מדובקים